

איגוד התעשייה הקיבוצית

סקירה שנתית 2016

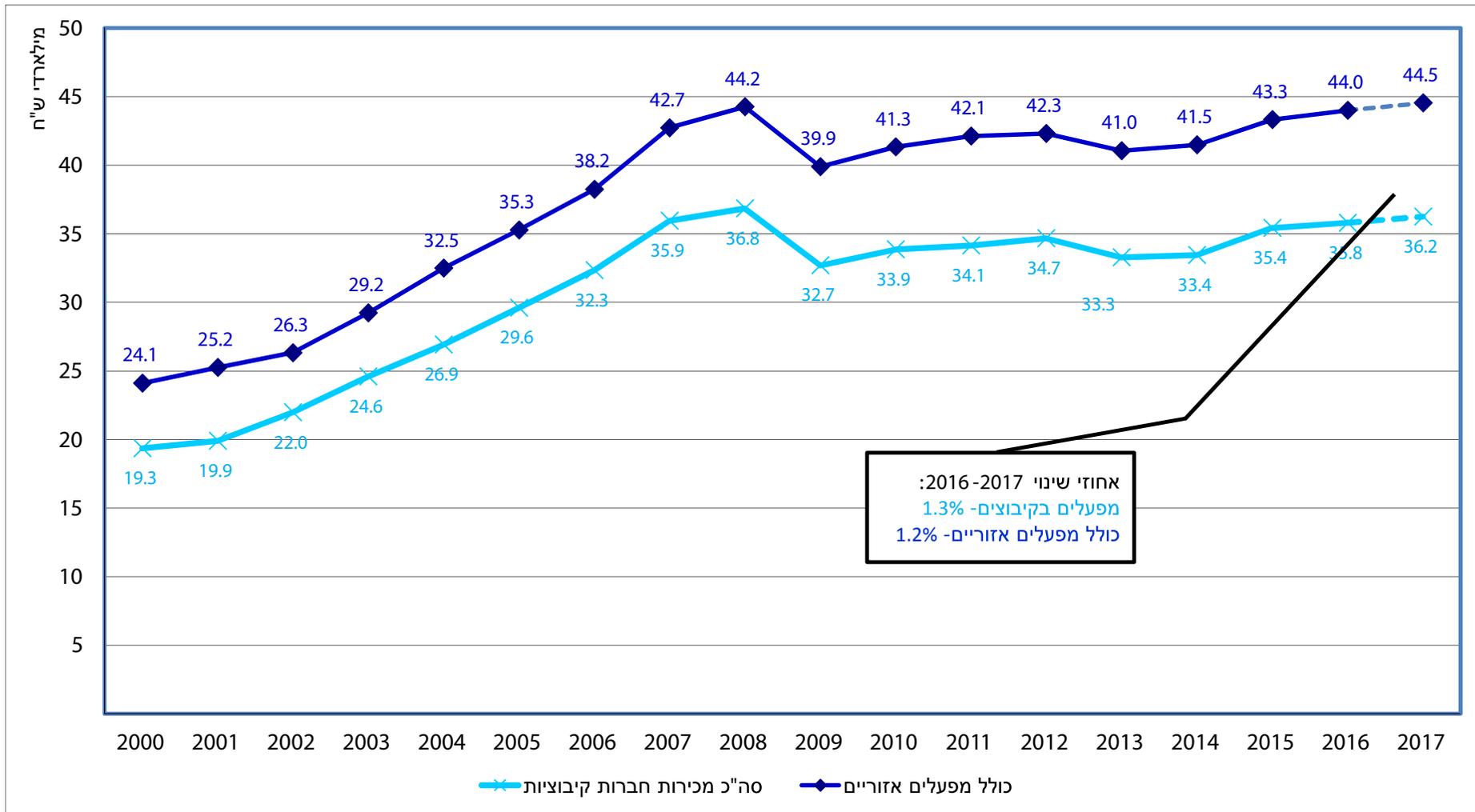

תוכן העניינים

1	התפתחות המכירות	• מכירות
2	שיעורי שינוי במכירות	
3	התפתחות המכירות לפי אפיקי שיווק	
4	רווח תפעולי מגמה רב שנתית	• רווחיות
5	שיעורי הרווח מסך המכירות מגמה רב שנתית	
6	פדיון לעובד ומספר מועסקים	• מדדים תפעוליים
7	השקעות ויחס השקעות לפחת	
8	משקל המו"פ מסך המכירות	
9	משקל בתעשייה הישראלית	• בהשוואה לתעשייה הישראלית
10	מדד מכירות מול תעשייה ישראלית	
11	מדד יצוא מול תעשייה ישראלית	
12	התפתחות היצוא לפי עוצמה טכנולוגית	
13	מדד מכירות לעובד מול תעשייה ישראלית	
14	מבנה בעלות	• מאפיינים כללים
15	התפתחות מספר החברות	
16	התפלגות המכירות לפי גודל	• התפלגות לפי היקפי פעילות
17	שינוי בהתפלגות החברות לפי גודל	
18	רווחיות לפי היקף מכירות	

- כל הנתונים מתייחסים לתעשייה הקיבוצית ללא מפעלים אזוריים, אלא אם כן צוין אחרת במפורש.
- כל הערכים בשקלים מחירי 12/2016, מתואם על בסיס מדד מחירים לצרכן.

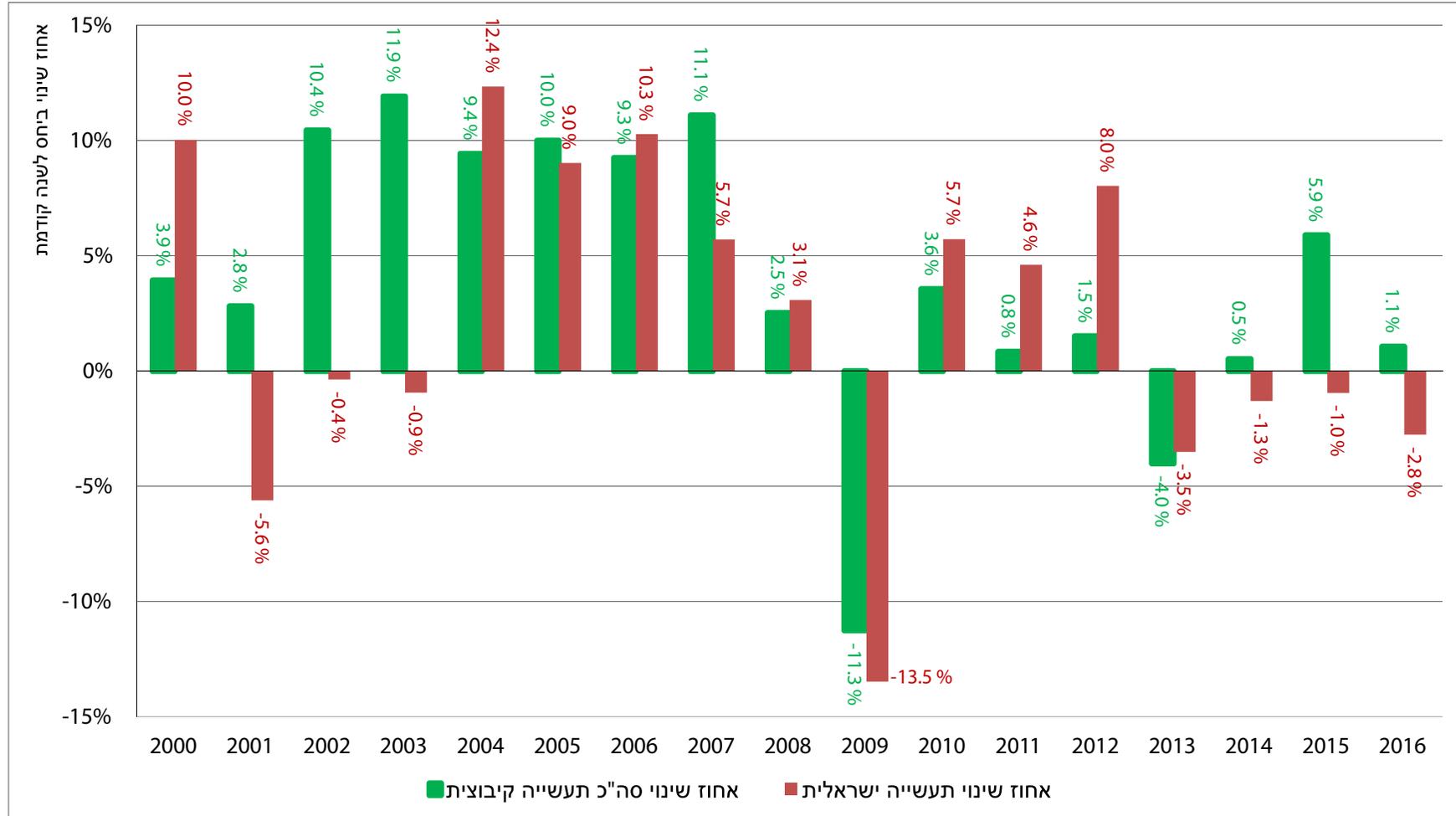

בשנת 2016 הסתכמו מכירות התעשייה הקיבוצית ב-44 מיליארד ש"ח, מתוכם 35.8 מיליארד בחברות הקיבוציות והשאר במפעלים האזוריים. המפעלים בקיבוצים רשמו עליה של 1.1% ביחס ל-2015. על פי תחזית ראשונית בשנת 2017 נרשמה צמיחה נוספת של 1.3% במפעלים בקיבוצים, ביחס ל-2016. גריעת החברות בשנת 2016 גרמה לירידת הצמיחה בחצי אחוז. בשנת 2017 צפויה גריעת חברות בהיקף של קרוב למיליארד ש"ח.

שעורי שינוי במכירות - התעשייה הקיבוצית והתעשייה הישראלית

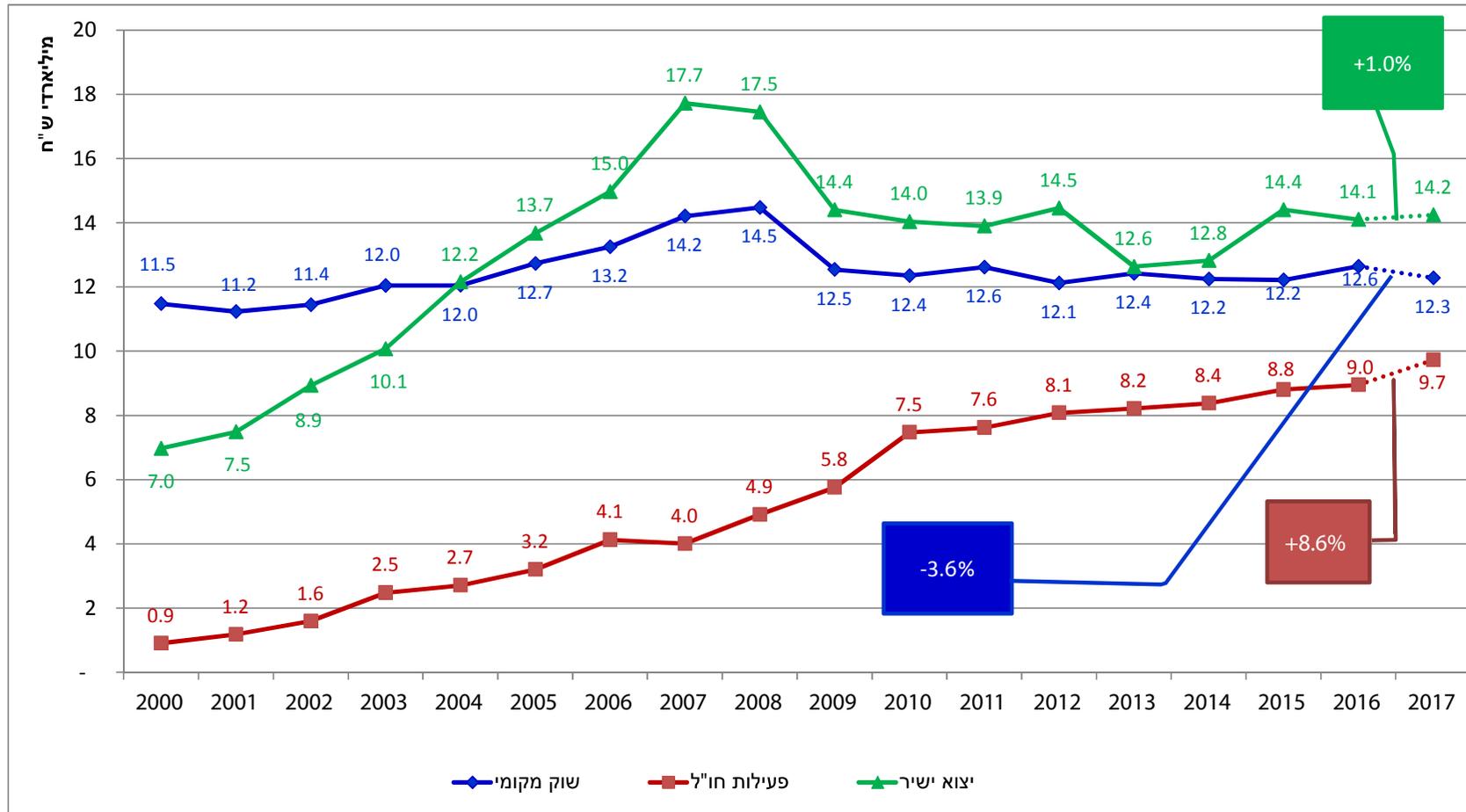
(מחירים מנוכי מדד המחירים לצרכן)

ללא מפעלים אזוריים

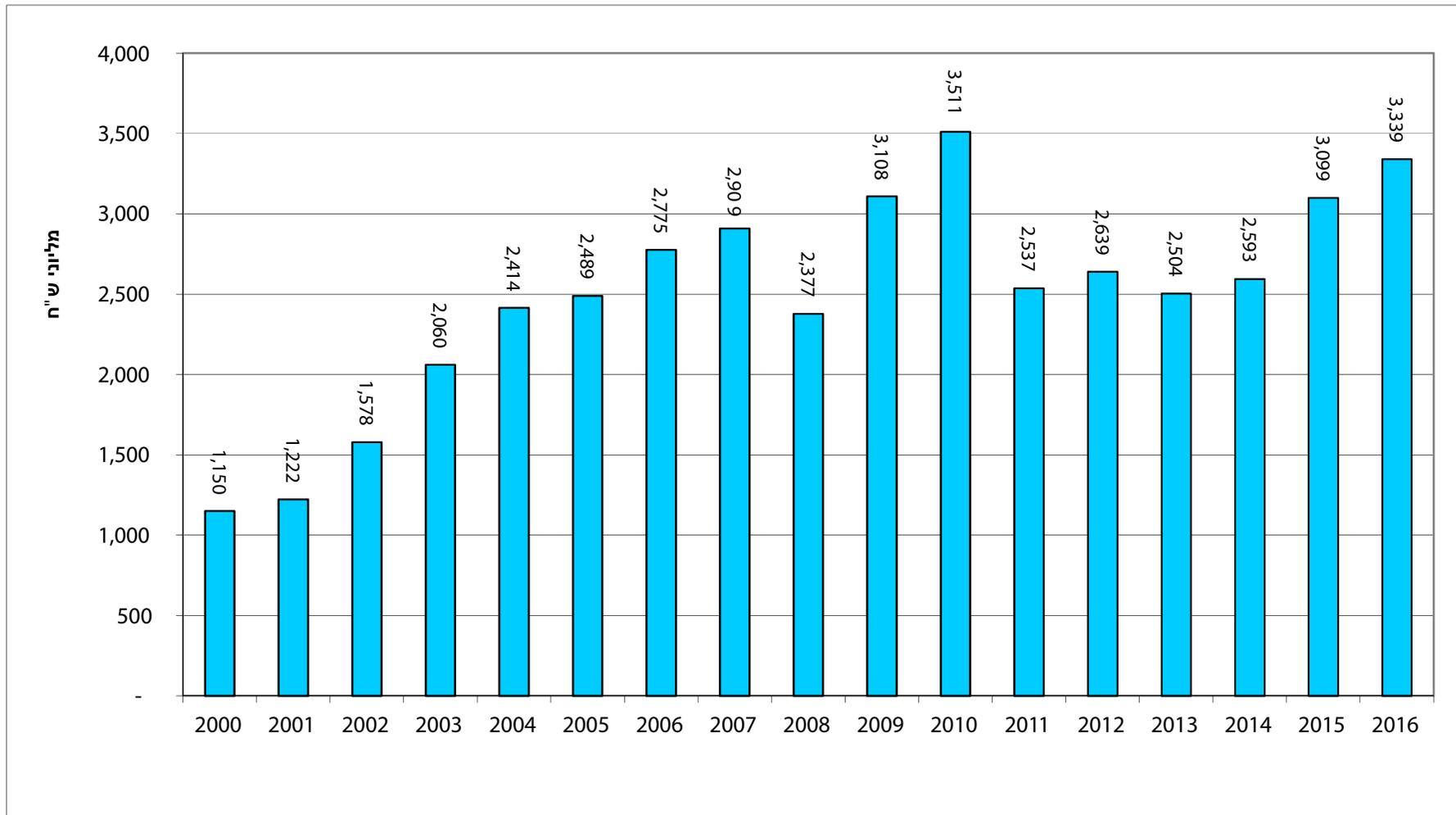
בשנת 2016 צמחה התעשייה הקיבוצית ב-1.1%. התעשייה הישראלית רשמה ב-2016 שנה רביעית ברצף של ירידה בפידיון. נתוני התעשייה הקיבוצית מושפעים מגריעת חברות בשל מכירתם לבעלות חיצונית מלאה. הצמיחה בשנת 2016, בניכוי השפעת הגריעה, היתה 1.6%.

התעשייה הקיבוצית - התפתחות המכירות לפי אפיקי השיווק.

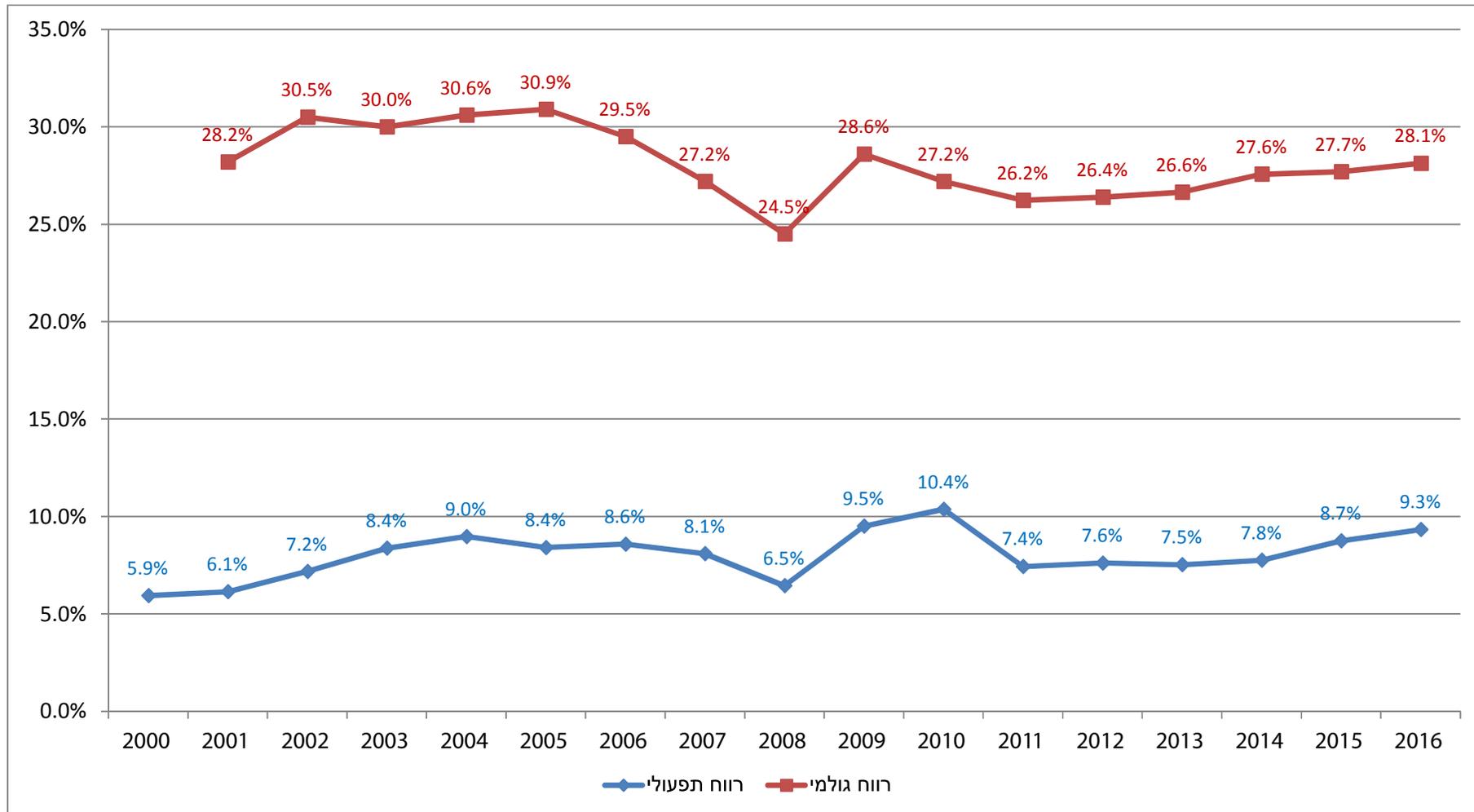

יצוא ישיר - היצוא הישיר ירד בשנת 2016 ב-2.1% בערכים שקליים. התחזית ל-2017 היא עליה בשיעור של 1.0% בערכים שקליים (+4% בניכוי גריעת מפעלים).
פעילות חו"ל - בשנת 2016 רשמה הפעילות בחו"ל גידול של 1.7%. חלק מהגידול הנובע מכניסה לפעילות של מפעלים שהוקמו ברחבי הגלובוס. האומדן לשנת 2017 עומד על 8.6%.
שוק מקומי - בשנת 2016 נרשמה עליה של 4.3% בהיקף המכירות של התעשייה הקיבוצית לשוק המקומי. תחזית ראשונית ל-2017 צופה ירידה של -3.6% במכירות התעשייה הקיבוצית לאפיק זה, (-2.5% בניכוי גריעת מפעלים).

התעשייה הקיבוצית - הרווח התפעולי המצרפי מגמה רב שנתית

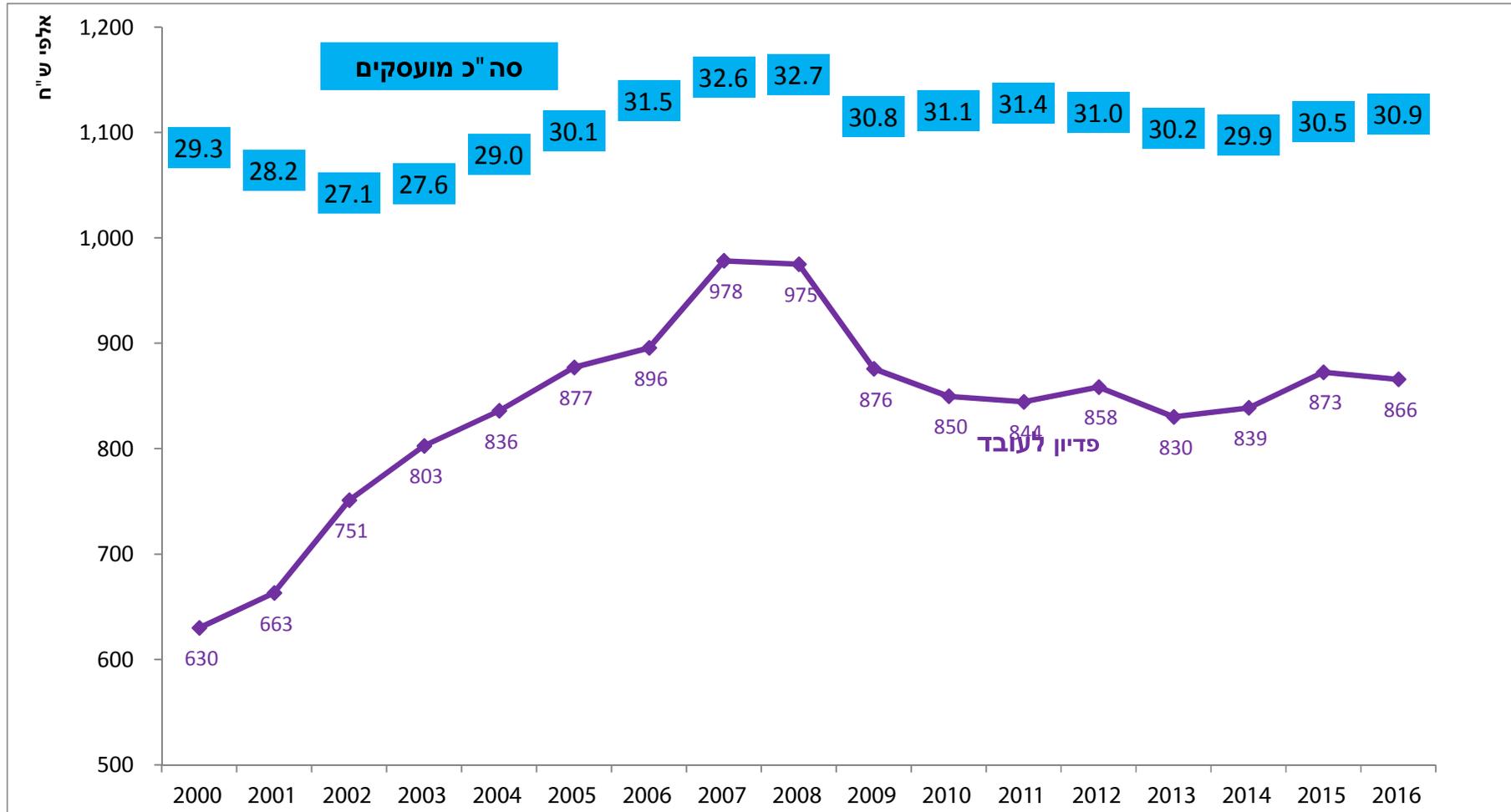

הרווח התפעולי המצרפי עלה בשנת 2016 ב-7.7%, לרמה של 3.3 מיליארד ש"ח, המהווים 9.3% מהמחזור. בשנת 2017 צפויה נסיגה ברווח התפעולי המצרפי. חלקה נובע מגריעת חברות גדולות ורווחיות שנמכרו לבעלות חיצונית מלאה.

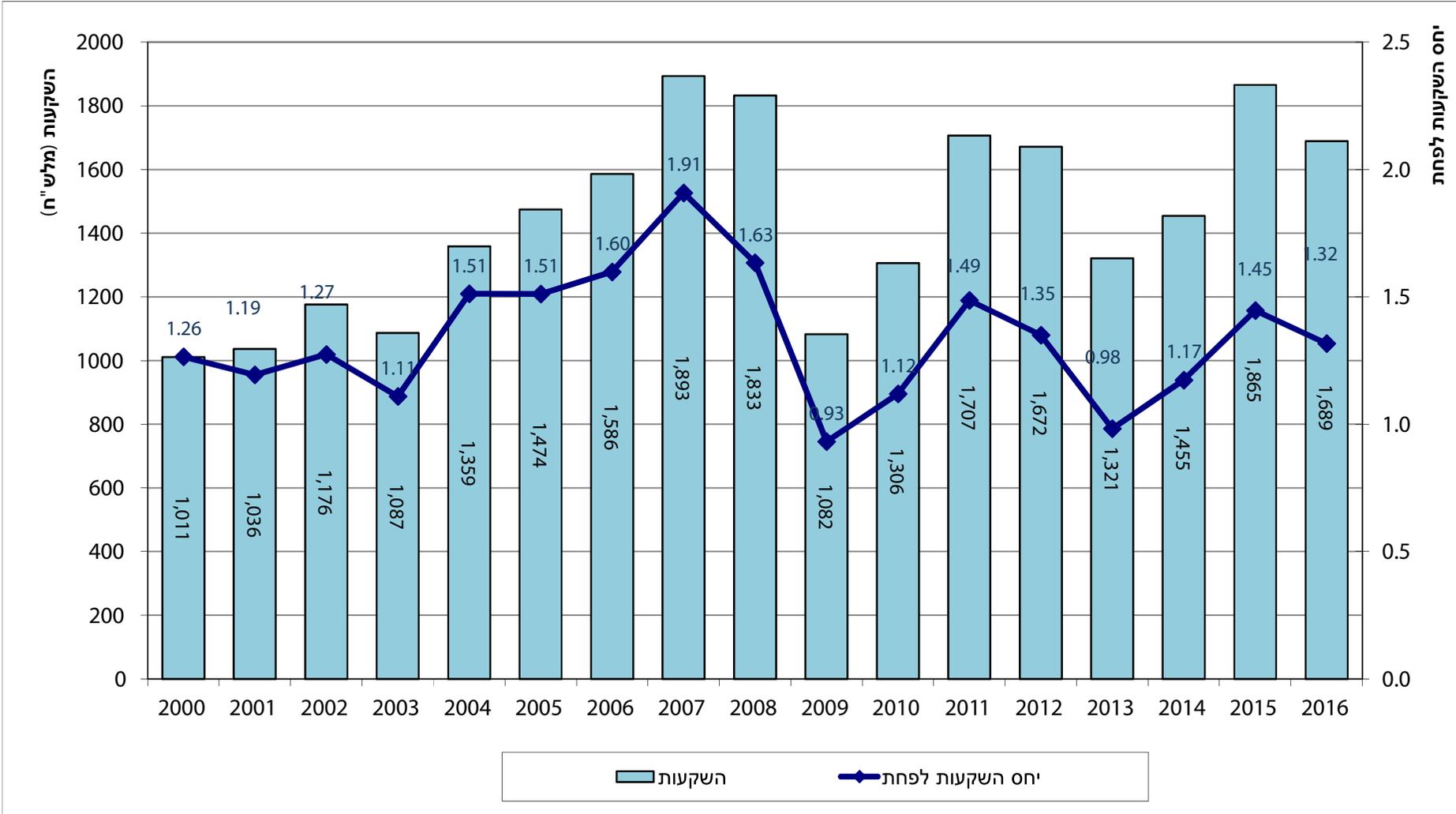
בשנת 2016 נרשם שיפור בשיעורי הרווחיות, הן הגולמית והן התפעולית.

- 26.6% מהחברות סיימו את 2016 עם רווח תפעולי של יותר מ-10%.
- 27.1% מהחברות סיימו את 2016 עם רווח תפעולי של פחות מ-6%.

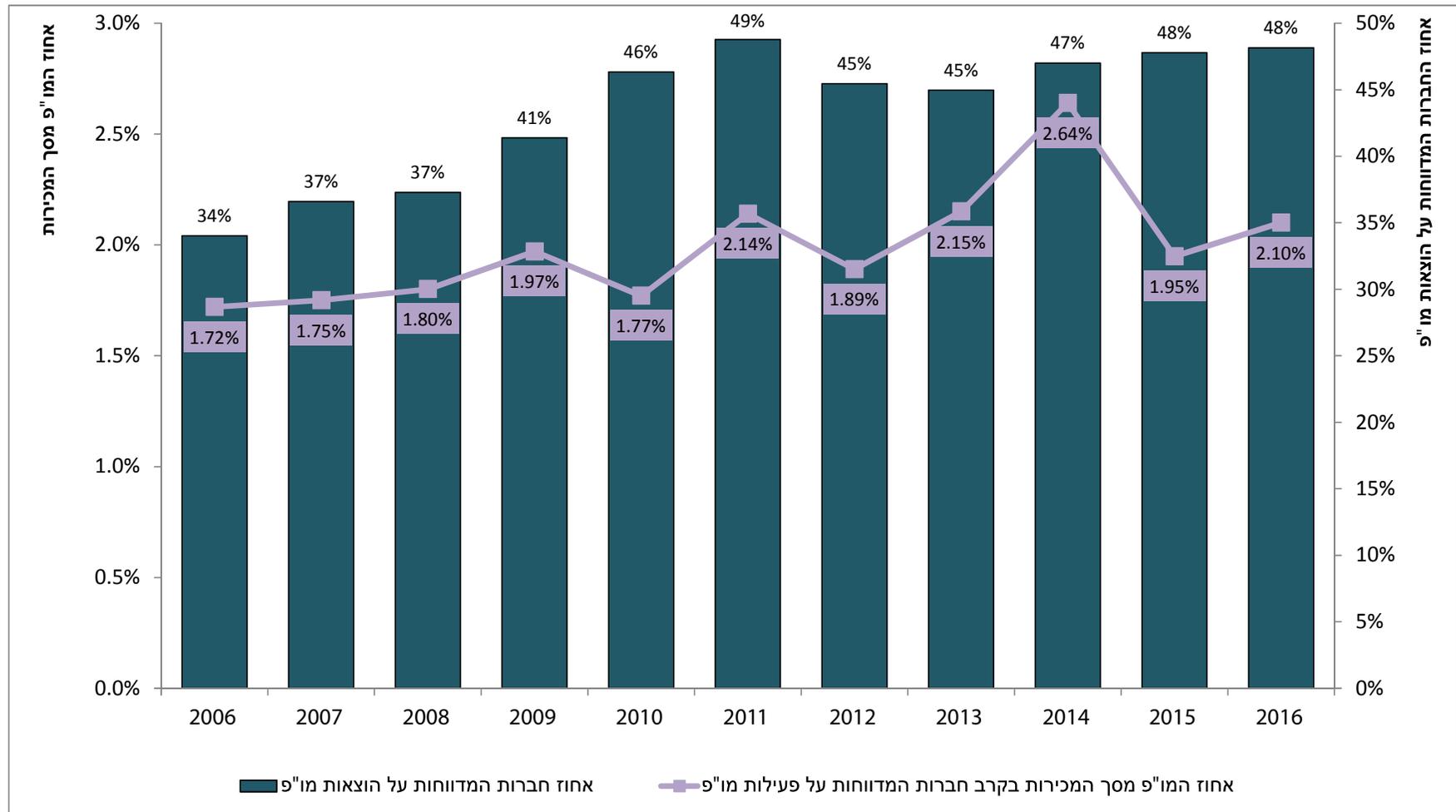
בשנת 2016 נרשמה עליה של 1.7% בפדיון לעובד, מדידה זו מתייחסת רק לעובדים בארץ. הגדלת היקף פעילות היצורית בחו"ל מחייבת יצירת מערכי בקרה וניהול שברובם יושבים בארץ. תרומתם של מנהלים אלה לפדיון שמקורו ביצור המקומי נמוכה יחסית.

התעשייה הקיבוצית - השקעות ויחס השקעות לפחת

צמיחה בהשקעות מבטאת אופטימיות של החברות באשר לעתיד. בשנת 2016 נרשם קיטון של 9.4% בהיקף ההשקעות של התעשייה הקיבוצית. היקף ההשקעה שנרשם גבוה ב-31% מהפחת. חלק מהשקעות אלה נעשו בהקמת קווי יצור ורכישת חברות מעבר לים.

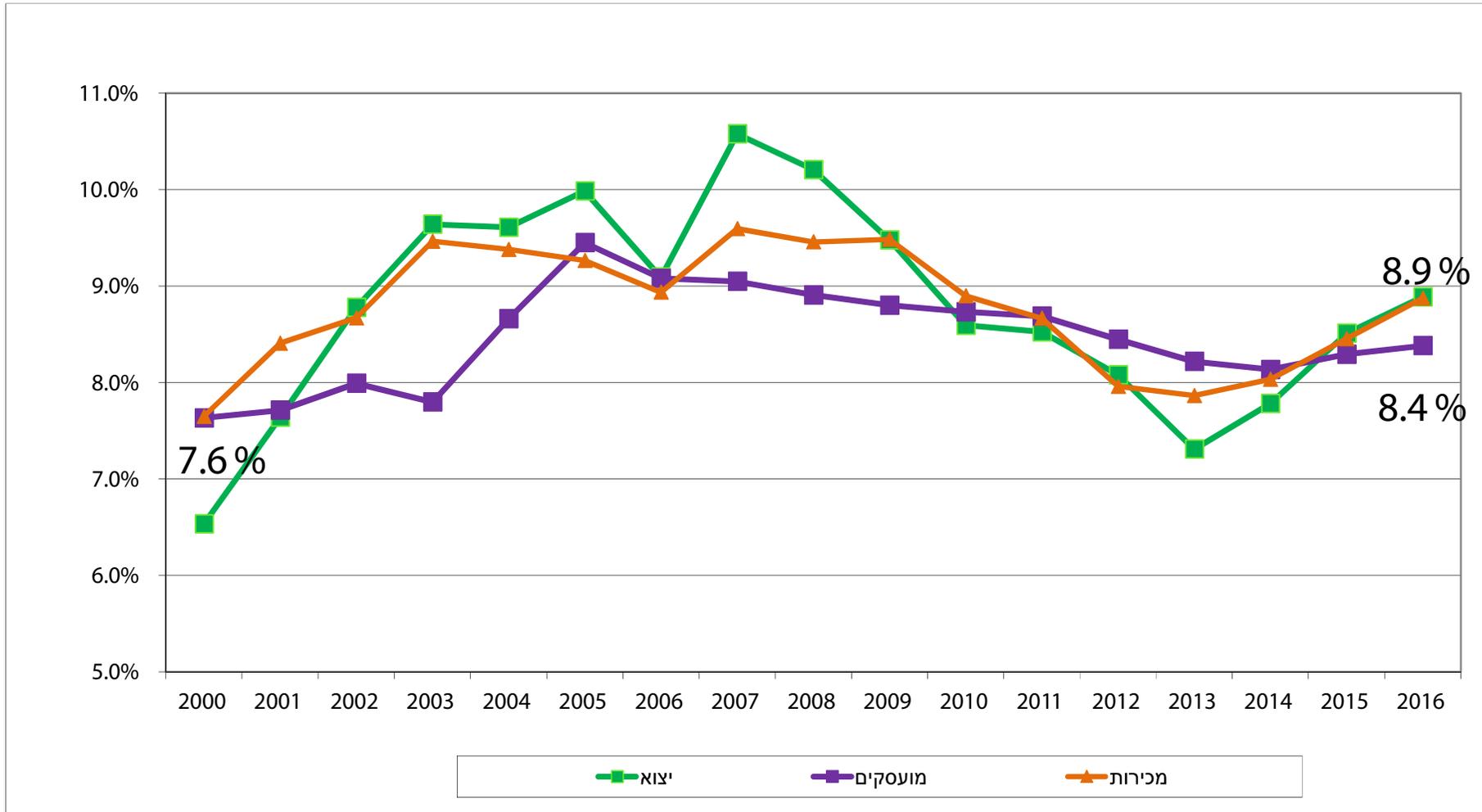
התעשייה הקיבוצית - משקל המו"פ מסך המכירות (עפ"י מדגם חברות)

על פניו נראה שהיקף המו"פ המתבצע במסגרת התעשייה הקיבוצית גדול מזה המשתקף בנתונים. חברות רבות לא מביאות את פעילות המו"פ שלהן לביטוי במסגרת הדוחות הכספיים.

חלקה של התעשייה הקיבוצית מכלל התעשייה הישראלית

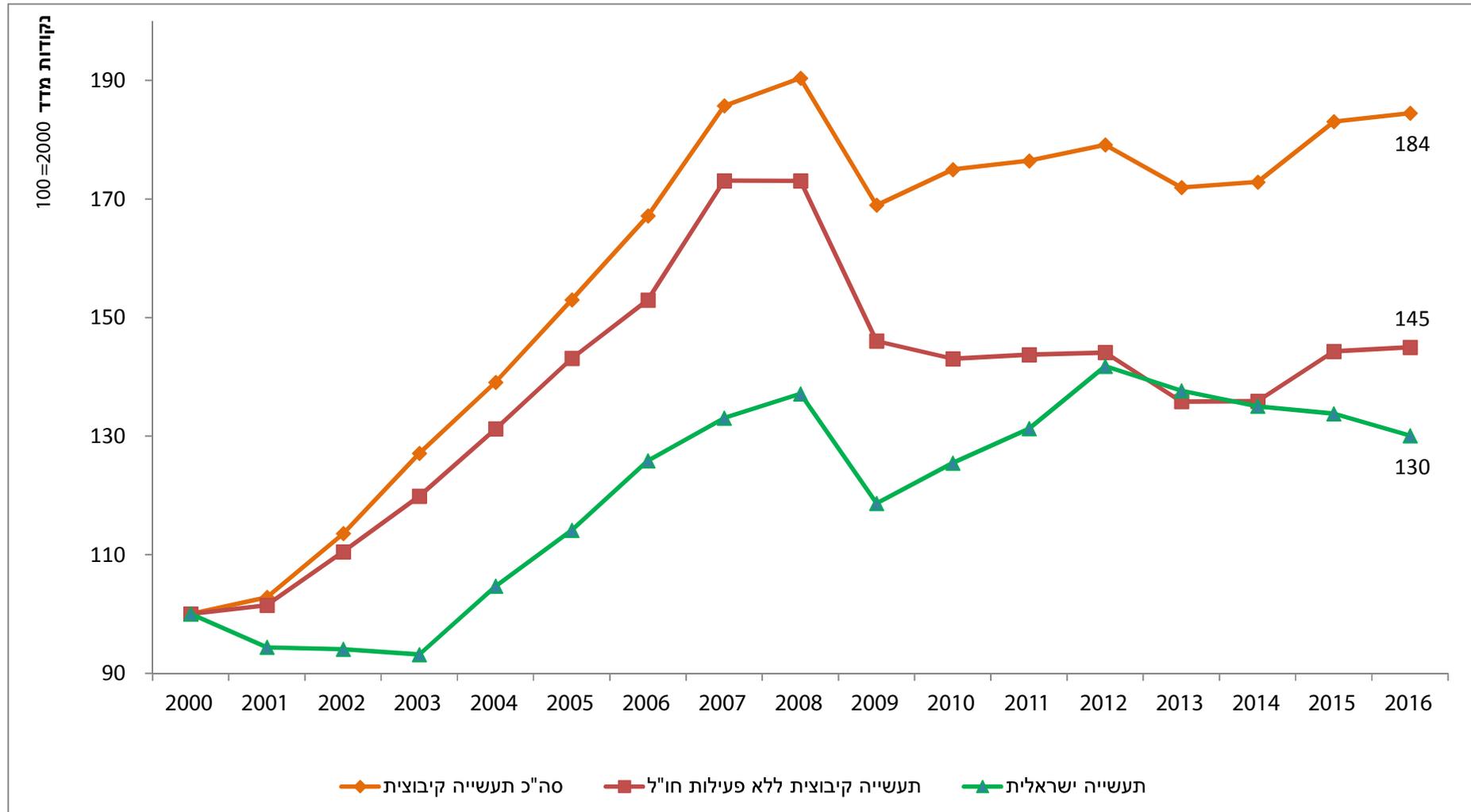
כולל מפעלים אזוריים, ללא פעילות חו"ל

משקלה של התעשייה הקיבוצית (ללא פעילות חו"ל) מסך התעשייה הישראלית, עומד על 9% בקירוב בסך הפדיון וביצוא ו-8.4% במספר המועסקים.

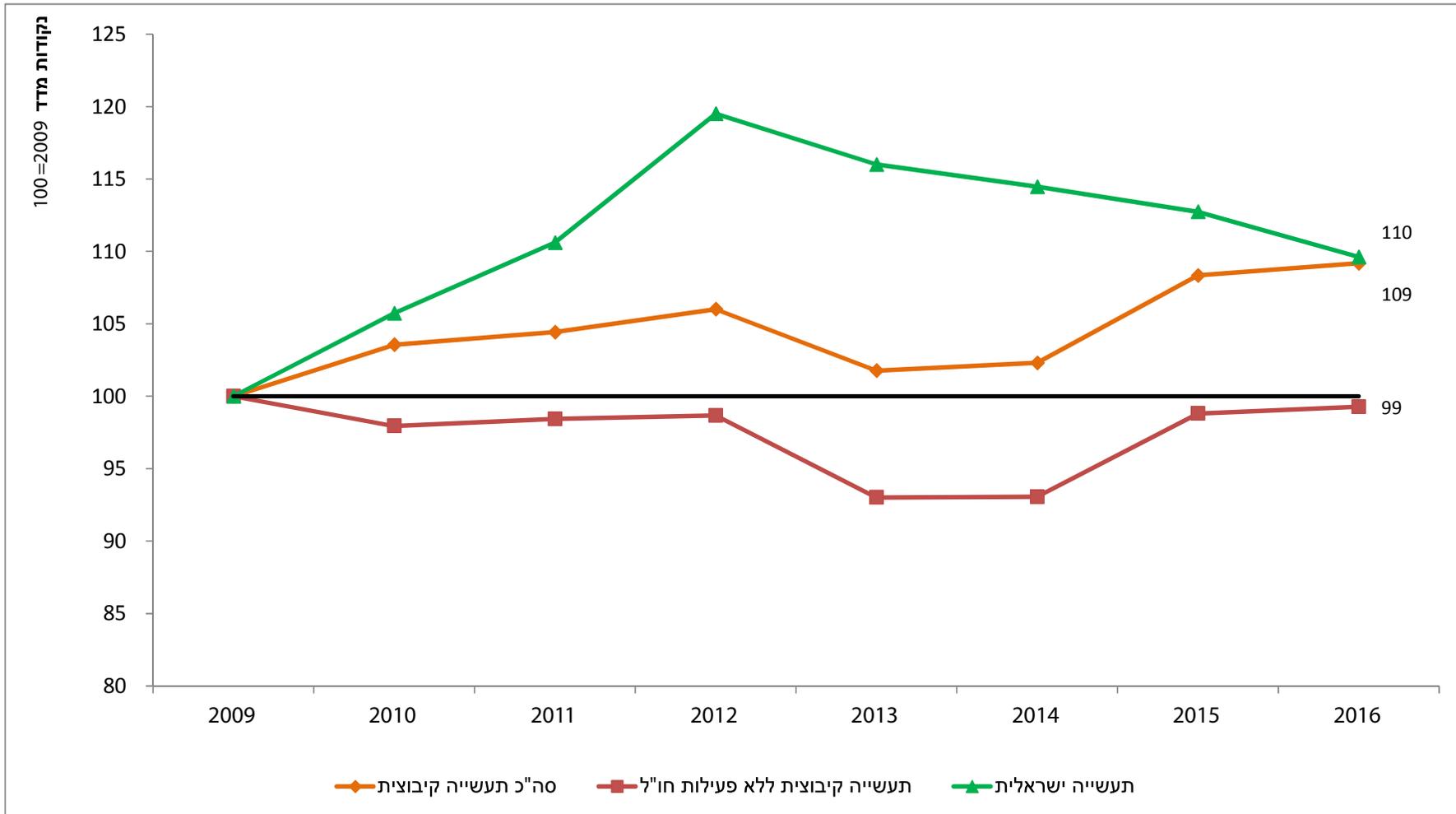
מדד מכירות - תעשייה קיבוצית מול תעשייה ישראלית

10

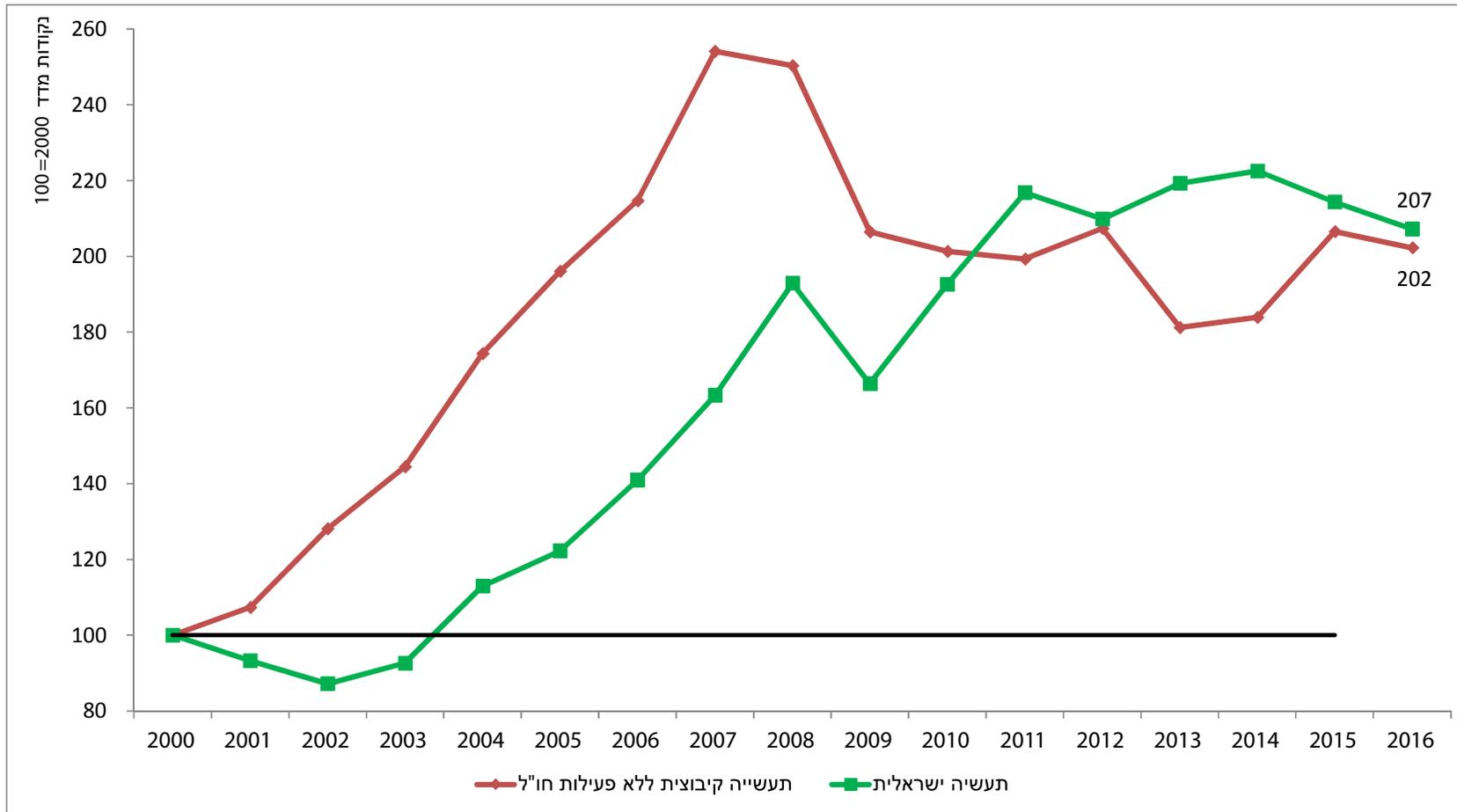
בשנים 2012-2014 מדד המכירות של התעשייה הקיבוצית (ללא פעילות חו"ל) דומה לזה של כלל התעשייה הישראלית. בשנים 2015-2016 רשמה התעשייה הקיבוצית גידול, ואילו כלל התעשייה הישראלית רשמה קיטון בפדיון.

מדד מכירות- תעשייה קיבוצית מול תעשייה ישראלית
 השינוי לאחר משבר 2008-9

בשנת 2015 נבלמה הנסיגה שרשמה התעשייה הקיבוצית ללא פעילות חו"ל מאז משבר 2008-9.
 מנגד התעשייה הישראלית נמצאת בנסיגה משנת 2012.

מדד יצוא - תעשייה קיבוצית מול תעשייה ישראלית
ללא פעילות חו"ל

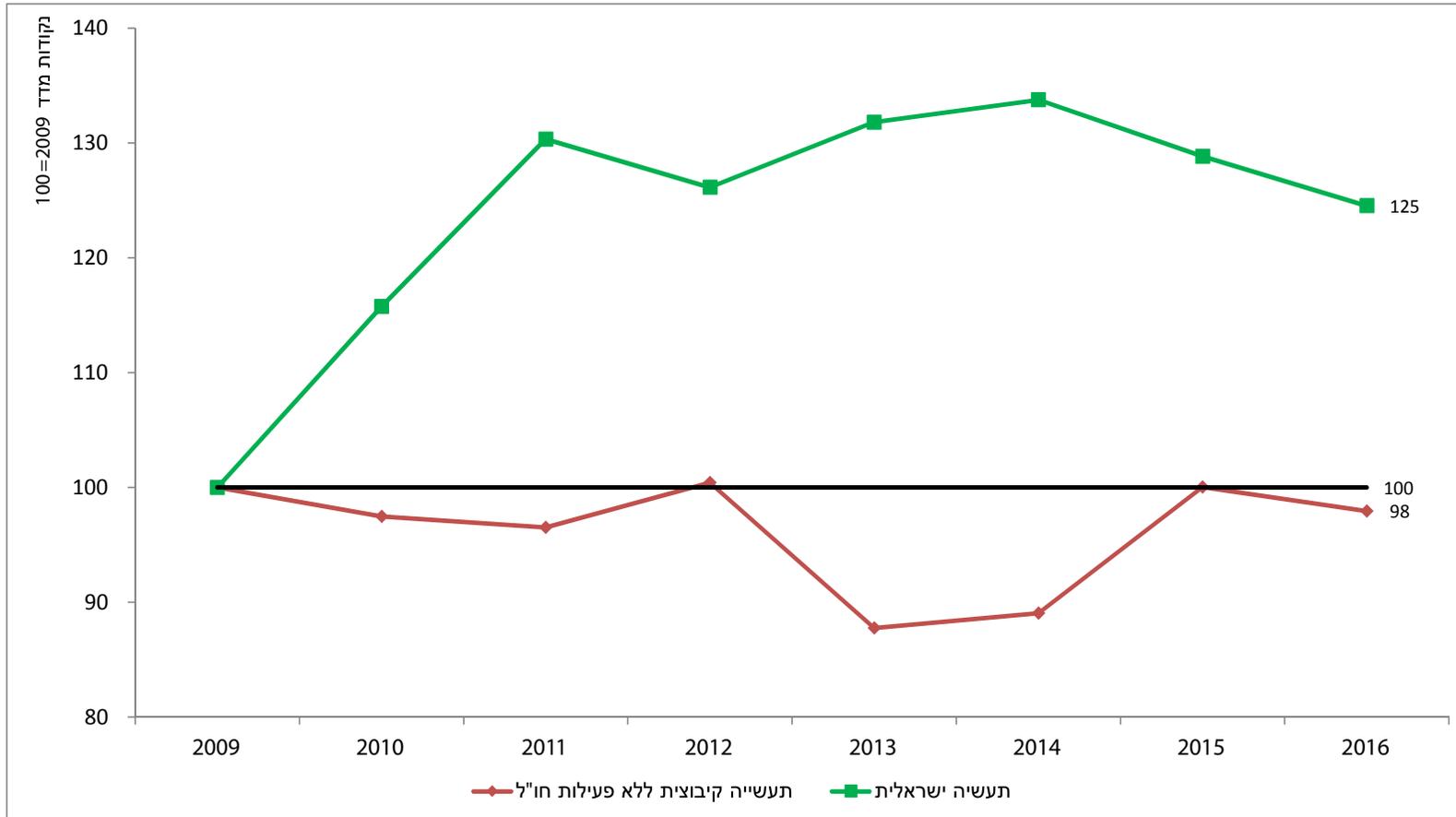

עד לנקודת השבר של שנת 2009 היתה צמיחת היצוא של התעשייה הקיבוצית גדול משמעותית משל כלל התעשייה הישראלית. בשנים 2010-11 רשמה התעשייה הקיבוצית מכירת מפעלים, משבר מהותי ב-2 מפעלים גדולים והמשך הסטת פעילות יצורית לחו"ל. מרבית הצמיחה ביצוא התעשייה הישראלית בשנים אלה, מקורה בענפי הכימיה והתרופות שהיו אחראים ליותר מ-60% מהגידול.
ZOOM IN להתפתחות המדדים מנקודת השבר מובא בגרף 11.2.

מדד יצוא - תעשייה קיבוצית מול תעשייה ישראלית

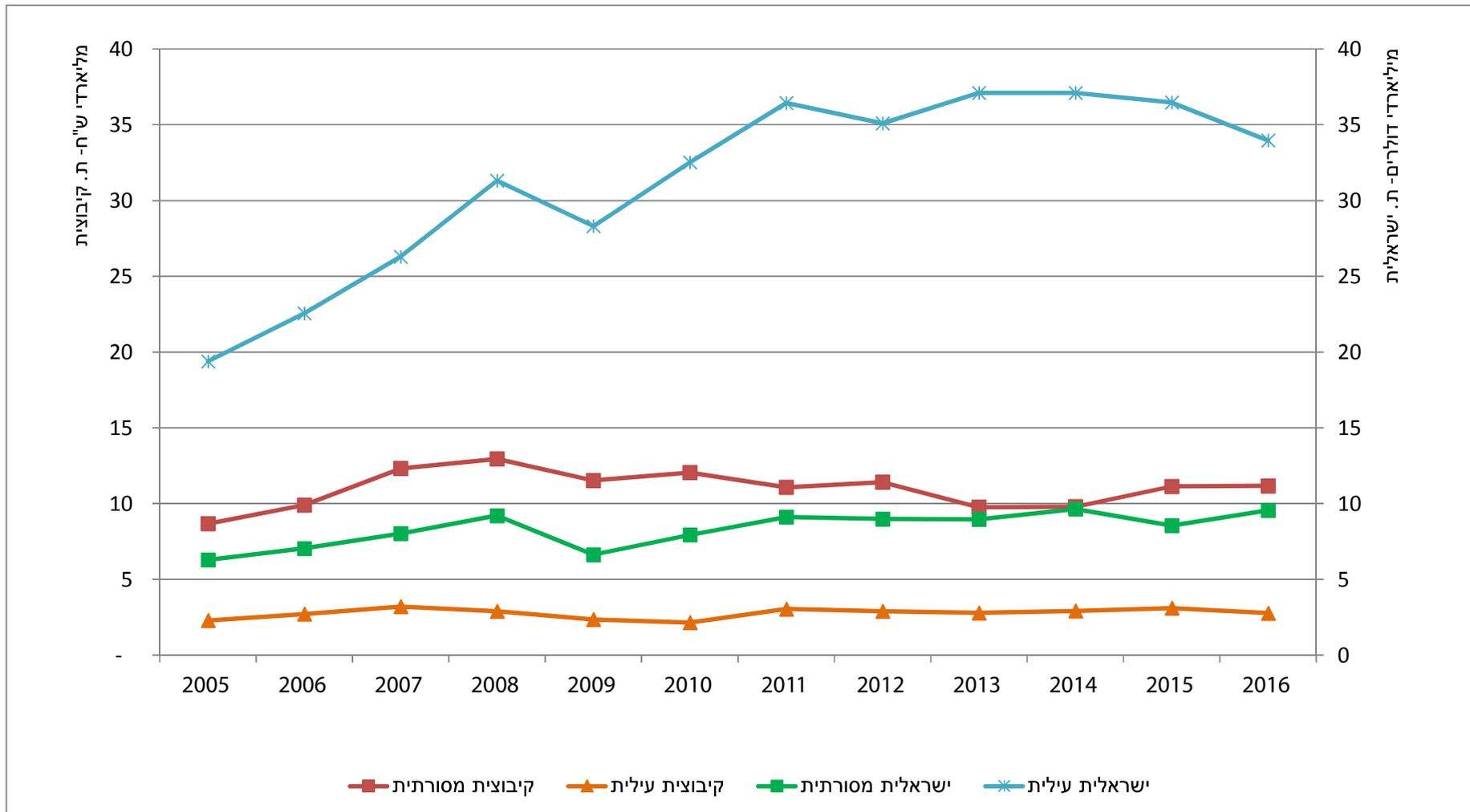
השינוי לאחר משבר 2008-9

ללא פעילות חו"ל

בכלל התעשייה הישראלית, כולל היי-טק, היה היקף היצוא ב-2016 גבוה ב-25% ביחס לשנת 2009. בתעשייה הקיבוצית ללא פעילות חו"ל חזר היקף היצוא ב-2015 לרמתו בשנת 2009. חלק מההסבר לירידה בשנים 2013-2014 הוא גריעת מפעלים שנמכרו לבעלות חיצונית מלאה. בשנת 2016 הצטמצם יצוא תעשיית הטכנולוגיה העילית של התעשייה הישראלית ב-7%, ואילו יצוא התעשייה המסורתית עלה ב-12%. תמונת מדד היצוא משקפת את משקלה הקטן של התעשייה הקיבוצית בענפים עתירי היצוא בתעשייה הישראלית: כימיה, תרופות והיי-טק, שצמחו בשנים 2011-2014.

התפתחות היצוא לפי עוצמה טכנולוגית -
תעשייה ישראלית ותעשייה קיבוצית (ללא פעילות חו"ל)

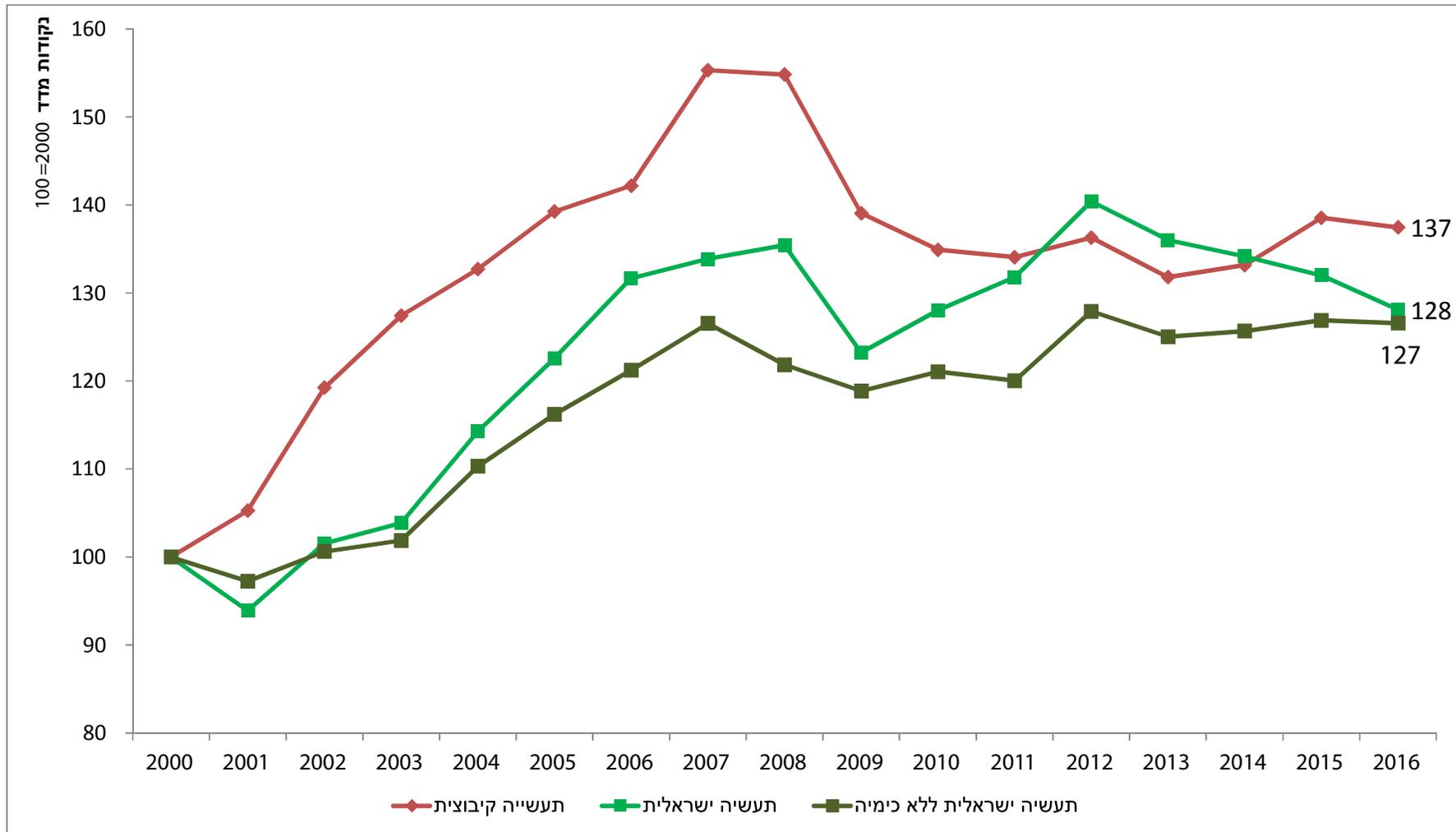

מנוע הצמיחה של היצוא הישראלי, תעשיות הטכנולוגיה העילית והעילית המעורבת, נבלם בשנת 2013, ואף רשם ירידה בשנים 2015-2016. בשנת 2016 נרשמה צמיחה ביצוא התעשייה המסורתית: קיבוצית - 6.8%, ישראלית - 11.8%.

מדד מכירות לעובד - תעשייה קיבוצית מול תעשייה ישראלית

ללא פעילות חו"ל

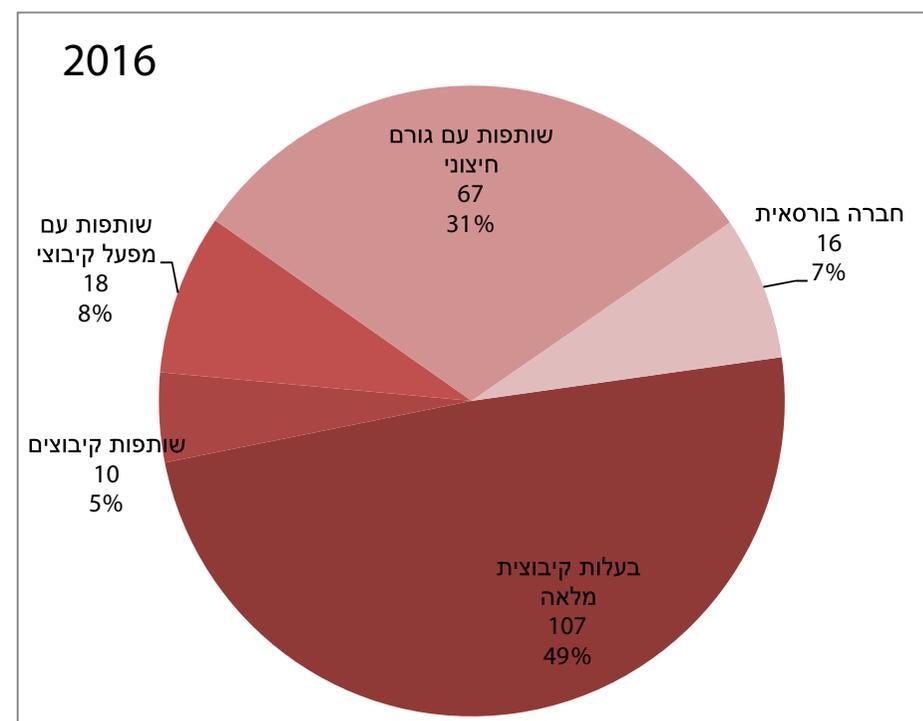
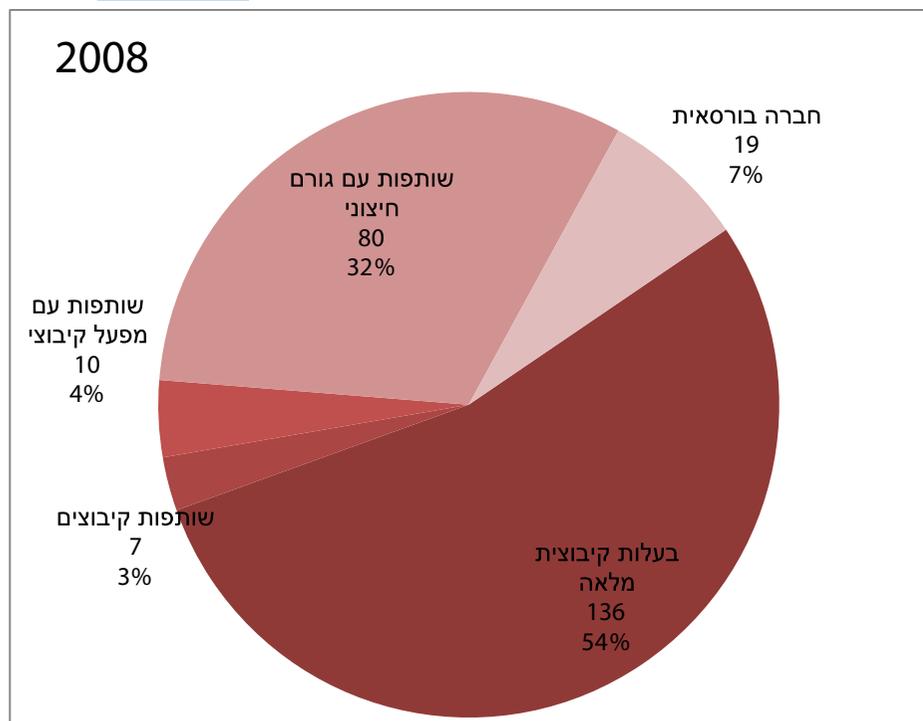
13

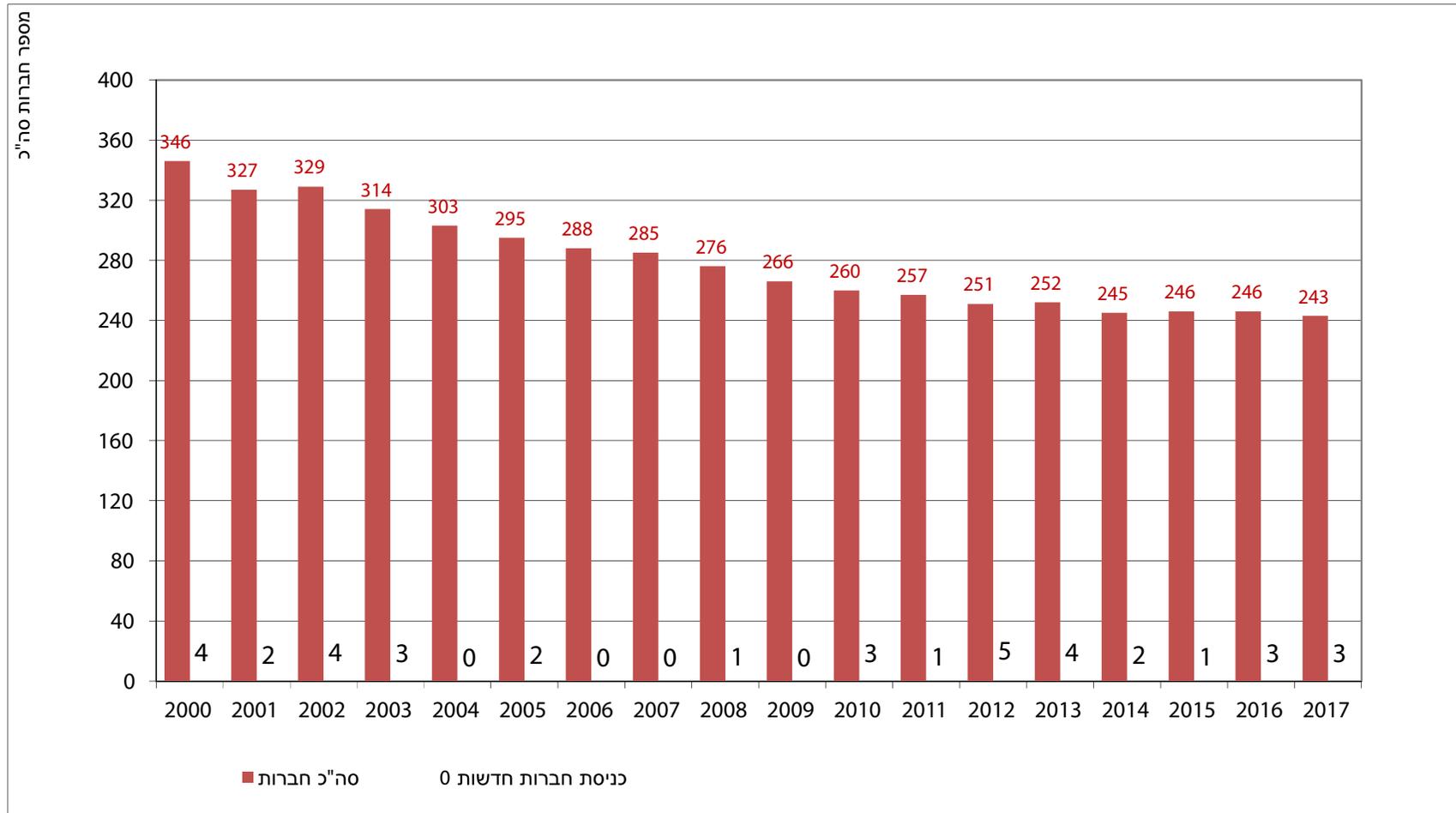
המתאם שאפיין את התפתחות הפדיון לעובד בתעשייה הקיבוצית ובתעשייה הישראלית נקטע בשנת 2008. בשנים 2014-2016 נרשמה עליה בפדיון לעובד (בארץ) של התעשייה הקיבוצית, וירידה בפדיון לעובד של כלל התעשייה הישראלית. הפדיון לעובד בתעשיית הכימיה וזיקוק הנפט גבוה מאוד ומשפיע על הפדיון לעובד בכלל התעשייה הישראלית.

תעשייה קיבוצית - מבנה הבעלות 2016 בהשוואה ל-2008

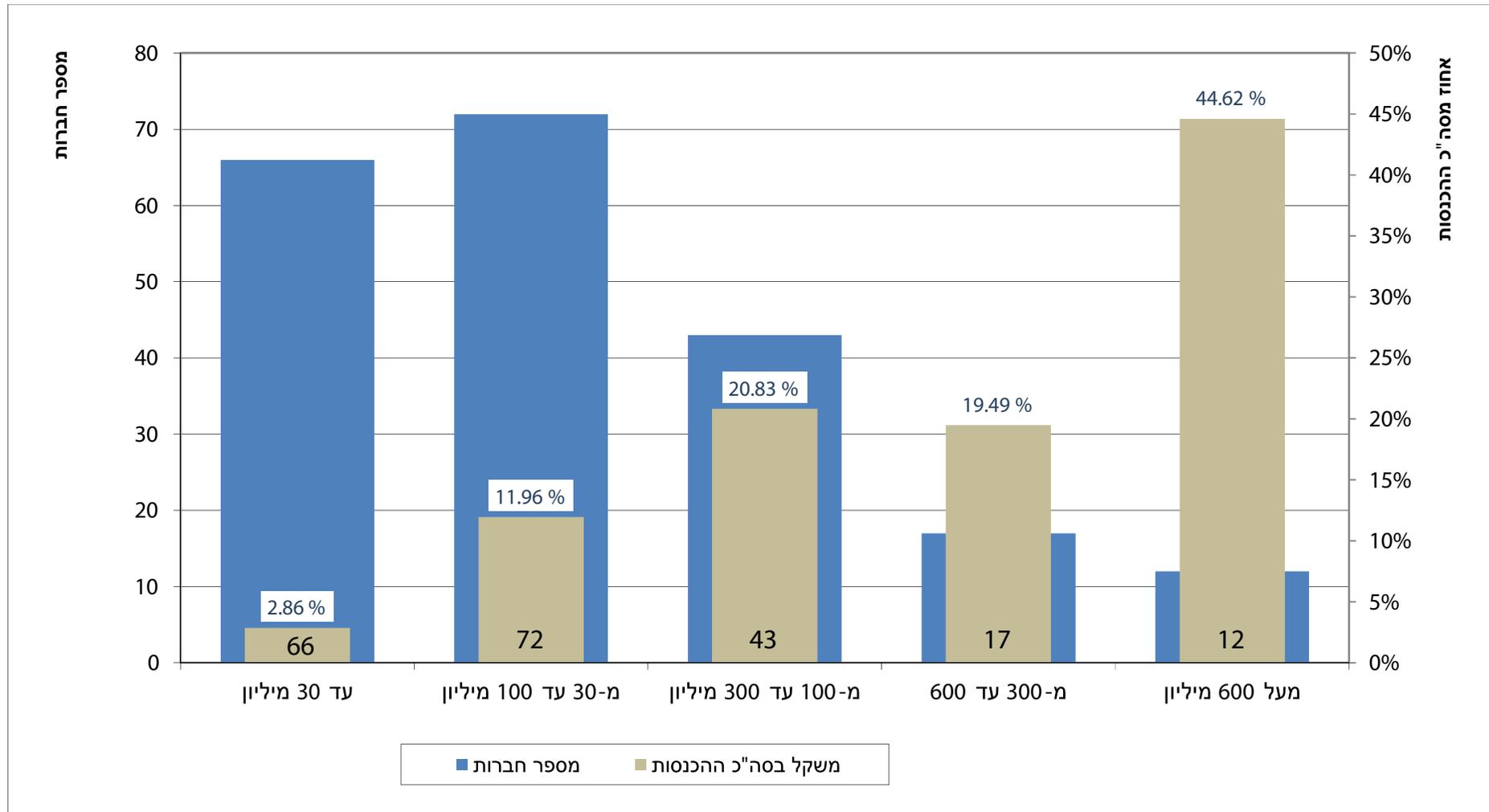
(חברות הנכללות בניתוח הכלכלי)

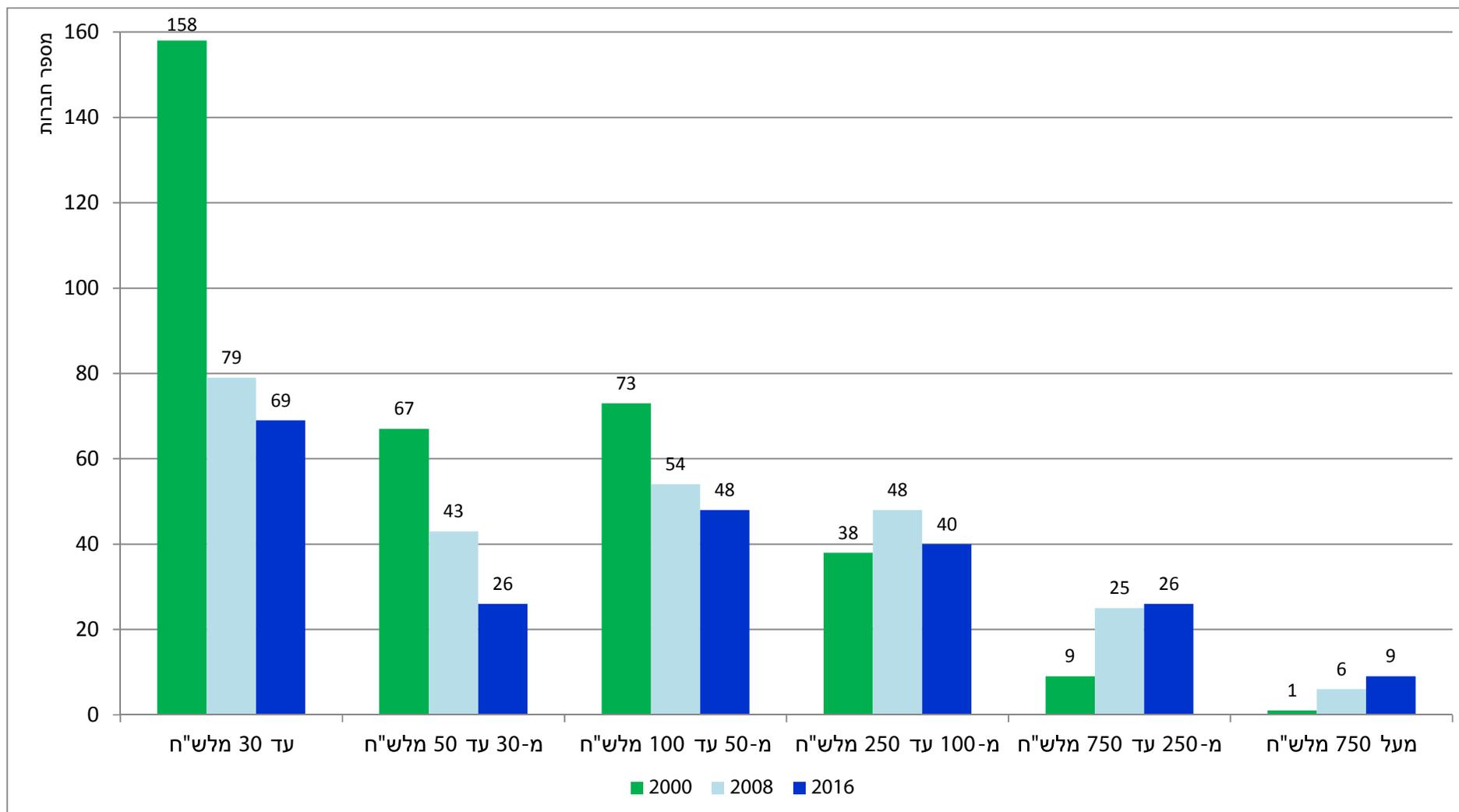
השינויים הבולטים בין 2008 ל-2016 הם ירידה בשיעור המפעלים בבעלות קיבוצית מלאה, ועליה במספר המפעלים שהם חלק מתאגיד תעשייתי קיבוצי המחזיק מספר חברות, (נקראים בגרף "שותפות עם מפעל קיבוצי").

חלק לא מבוטל מההתחדשות של התעשייה הקיבוצית נעשה באמצעות רכישת חברות בנות. רכישות אלה אינן נרשמות כהגדלת מספר המפעלים. מנגד, מכירת מלוא הבעלות על חברות קיבוציות לגורמים חיצוניים, גורמת לגריעתם מהחישוב הכולל ולכן לירידה במספר החברות המדווח. היקף סגירת המפעלים הוא נמוך יחסית. בשנת 2016 נגרעו ממצבת התעשייה הקיבוצית 3 חברות ונוספו 3 חברות סטרטאפ שמקורן בפעילות המשתלה. מן הראוי לציין שבכלל התעשייה הישראלית קיימת ירידה משמעותית בהיקף הפתיחה של מפעלים חדשים: 2012 - 31 מפעלים חדשים, 2013 - 14 מפעלים חדשים, 2014 - 10 מפעלים חדשים בלבד.

החברות הגדולות*, מעל 300 מלש"ח, מהוות 14% מהחברות, ו-64% מההכנסות. 31% מהחברות מוכרות בהיקף שנתי של 30 מלש"ח או פחות. *הניתוח נעשה לפי המאזן המאוחד. חלק מהתאגידים הגדולים כוללים בתוכם חברות קיבוציות קטנות המוחזקות בשליטה.

בין השנים 2008-2016 חלה ירידה של יותר מ-10% במספר החברות בכל הקבוצת המייצגות מפעלים קטנים ובינוניים (0-250 מלש"ח). הירידה הדרסטית במספר החברות הקטנות מושפעת הן מרמת רווחיות נמוכה של קבוצה זו והן מכך שקמים מעט מאוד מפעלי תעשייה חדשים.

התעשייה הקיבוצית- הרווח הגולמי והתפעולי לפי היקף מכירות

18

רווח תפעולי		רווח גולמי		הכנסות	הקבצת היקף המכירות
משקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מיליוני ש"ח	משקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
4.0%	41	23.6%	242	1,024	עד 30 מיליון
8.2%	357	24.1%	1,052	4,366	מ-30 עד 100 מיליון
7.4%	530	24.5%	1,745	7,131	מ-100 עד 300 מיליון
9.9%	723	29.2%	2,135	7,303	מ-300 עד 600 מיליון
10.6%	1,687	30.7%	4,896	15,972	מעל 600 מיליון
9.3%	3,339	28.1%	10,070	35,796	סה"כ

בחישוב מצרפי, שעורי הרווחיות של החברות הגדולות (מעל 300 מלש"ח) גבוהים יותר משל החברות הקטנות והבינוניות.